

Napriek tomu, že takmer tri desaťročia strávil na pôde Univerzity Komenského, jeho vstup do aktívneho profesionálneho života bol spojený s pôsobením v Národopisnom ústave SAV v Bratislave, kde pracoval hneď po ukončení vysokoškolského štúdia (1951). Už od počiatku sa vedecky a vedecko-organizačne zapojil do rozvoja a smerovania pracoviska, a to tak na bádateľskom poli, s akcentom na agrárnu kultúru (tradičné poľnohospodárstvo, pastierske kultúry v Karpatoch a na Balkánskom polostrove), na výskum Slovákov v zahraničí a dejiny národopisu, ako aj pri príprave a realizácii prvých kolektívnych monografií prác syntetického charakteru: *Banícka dedina Žakarovce, Horehronie, Československá vlastivěda – Lidová kultura, Slovenko – Lud, Slowakische Volkskultur* a iné. Spoluinicioval aj prípravu etnokartografickej syntézy o ľudovej kultúre (*Etnografický atlas Slovenska*), do ktorej autorsky prispel, rovnako ako aj do kolektívneho diela *Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska*.

Vedecko-organizačné schopnosti preukázal aj spoluprácou pri zakladaní a redigovaní časopisu *Slovenský národopis* (od roku 1953). Jeho záujem o medzinárodnú spoluprácu na poli etnografie našiel odozvu u domácich a zahraničných kolegov, s ktorými v roku 1959 spoluzakladal *Medzinárodnú komisiu pre výskum ľudovej kultúry v Karpatoch a na Balkáne* (MKKKB) a do roku 1971 zastával funkciu jej generálneho tajomníka. Ešte pred príchodom na univerzitnú pôdu sa v roku 1964 prácou *Tradičné spôsoby obrábania pôdy na Horehroní* habilitoval na docenta slovanského národopisu.

Krátko po príchode na Katedru archeológie, dejín umenia, etnografie a folkloristiky Univerzity Komenského (1967) zakladá vedeckovýskumné pracovisko *Kabinet etnológie* a medzinárodný študentský seminár *Seminarium ethnologicum* (1968). Jeho úsilie o budovanie odboru národopis na univerzite vyústilo do vytvorenia samostatnej Katedry etnografie a folkloristiky (1969). V tom istom roku zakladá medzinárodný publikačný orgán slovanských etnológov *Ethnologia slavica*, vychádzajúci v cudzích jazykoch. Redigoval ho do roku 1996 a doteraz je na čele jeho redakčnej rady. Prácou *Tradičné ovčiarstvo na Slovensku* obhájil v roku 1986 hodnosť doktora vied, za univerzitného profesora etnológie bol inaugurovaný na Masarykovej univerzite v Brne (1991).

V pedagogickom pôsobení na Univerzite Komenského uplatňoval výsledky dlhoročného štúdia agrárnej kultúry, dejín národopisnej vedy, slovanského národopisu, kultúry neslovenských menšín žijúcich na Slovensku, etnokultúrnych procesov na Slovensku a v strednej Európe. Bol školiteľom vedeckých aspirantov a členom habilitačných a inauguračných komisií. Popri pedagogickej činnosti venoval pozornosť publikovaniu, a to nielen vlastných výsledkov práce, ale aj kolektívu pracovníkov Katedry etnografie a folkloristiky Univerzity Komenského

(vlastivedné monografie *Vajnory, Záhorská Bratislava, Rača, Zamagurie, Horná Cirocha*), ako aj ďalších inštitúcií, kde pôsobil (SAV, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave).

Dlhé obdobie sa aktívne venoval práci v Matici slovenskej, stal sa prvým predsedom obnoveného Národopisného odboru MS v Martine (1992 – 2004), bol členom redakčných rád a vedeckých spoločností na Slovensku, v bývalom Československu a v zahraničí (napr. *Ethnologia europaea* – Kopenhagen, *Ethnology* – University of Pittsburgh).

Po odchode z Univerzity Komenského v Bratislave pôsobil vo funkcii poradcu pre minoritnú problematiku v Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky (1993 – 1994). Ako vedecko-pedagogický pracovník pôsobil od roku 1997 na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave, kde v tom istom roku založil Katedru etnológie. V rokoch 1999 – 2002 vykonával funkciu rektora tejto univerzity.

Ján Podolák patrí k nestorom slovenskej etnológie. S jeho menom sa spája široko rozvinutá vedeckovýskumná a organizačná činnosť orientovaná aj na spoluprácu so zahraničím, pedagogická činnosť a bohatá publikačná činnosť.

Jeho celoživotná aktivita našla uznanie formou početných ocenení. Z viacerých slovenských sú to najmä tieto: Strieborná medaila Univerzity Komenského – 1996, Zlatá medaila Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave – 2006, Veľká medaila sv. Gorazda – Ministerstvo školstva SR, 2002, Cena Ľudovíta Nováka – Matica Slovenská, 2006, Rad Ľudovíta Štúra – Prezident SR, 2006. Zo zahraničných sú najvýznamnejšie: medzinárodná Herderova cena – Viedeň, 1974 a Cena G. Pitré – Palermo, 1969 a 1995. V roku 1989 bol zvolený za člena švédskej Kráľovskej akadémie Gustáva Adolfa v Uppsale.

Magdaléna Paríková

Doc. PhDr. ĽUBICA DROPOVÁ, CSc.
(rod. MARKOVIČOVÁ)

*1935

Ľubica Dropová, rod. Markovičová, v roku 1953 začala študovať na Filozofickej fakulte UK národopis a históriu. Univerzitné štúdium ukončila v roku 1958 ako promovaná historička diplomovou prácou *Jarmočná pieseň na západnom Slovensku*. Touto prácou i viacerými ďalšími štúdiami otvorila a rozpracovávala problematiku jarmočných piesní na Slovensku. V rokoch 1958 – 1967 pracovala ako vedecká asistentka v Národopisnom ústave SAV, odkiaľ absolvovala študijnú cestu do Juhoslávie a dvojmesačný študijný pobyt do Sovietskeho zväzu. V roku 1967